

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**м. Чернівці
16-17 лютого 2024**

**МАТЕРІАЛИ
З НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
"МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ-
ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ"**

Застосування симуляційних технологій є стимулом до безперервного розвитку, підтримуючи допитливість, бажання досліджувати та експериментувати.

Навчання на основі симуляцій відіграє важливу роль у розвитку критичного мислення та навичок вирішення проблемн серед здобувачів знань.

Крім критичного мислення та вирішення проблем, симуляційне навчання сприяє творчості та пошуку інновацій, стимулюючи слухачів до нових ідей, експерименту з новаторськими підходами та до нестандартного мислення.

Симуляція підтримує багатомодальне навчання, що містить в собі різноманітні сенсорні модальності, такі як візуальні, слухові та кінестетичні стимули, сприяє активній рефлексії, спонукаючи здобувачів знань критично аналізувати набутий досвід для майбутньоїпрактичної діяльності.

Висновок. Навчання на основі симуляцій міститьнизку психологічних переваг, які сприяють його ефективності як освітнього підходу. Сприяючи активному навчанню, підтримуючи соціальний та емоційний розвиток і підтримуючи безперервне навчання, симуляції створюють багате і динамічне навчальне середовище, що готує здобувачів знань до практичної діяльності в сучасному складному та змінному світі.

Список використаних джерел:

1. Кляп М. Інноваційні методи навчання у ВНЗ як інструмент інтернаціоналізації вищої освіти України. Вища освіта України. 2015. №4. С. 45-53.
2. Cheng A. Debriefing for technology – enhanced simulation: a systematic review and meta-analysis. Med Educ. 2014 №48. P. 657-666.
3. Pylypchuk I.S., Flud V.V. Wdrażanie nowoczesnych technologii innowacyjnych jako sposób na rozwój twórczego nauczyciela i studenta medycyny. KELM. 2021. № 6(34). P. 3–8. DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.6.2.1>.

РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ В СИМУЛЯЦІЙНОМУ НАВЧАННІ

Фоміна Л.В., Шейко А.О., Завгородня Н.І.

Харківський національний медичний університет, Харків

Вступ. Світове суспільство постійно зазнає змін. Трансформуються духовні, політичні, економічні та соціальні сфери суспільного життя, а отже й освіта в цілому і медична, зокрема, не є виключенням. Це пояснюється тим,

що у життя та професійну діяльність вже давно проникли інформаційно-цифрові технології. Через це перед медичною освітою постає нове завдання: використання симуляційних засобів освіти, що дозволяє уникати помилок у подальшій професійній діяльності. Так, у січні 2023 року розпочався міжнародний проєкт SimS “Simulation medicine and Scenario-based learning for emergency care”(Симуляційна медицина та сценарій-орієнтоване навчання з невідкладної допомоги). Учасниками якого є представники Іспанії, Литви, Греції та України. Симуляційна освіта є чи не найголовнішою формою підготовки майбутніх медиків, фахівців аерокосмічної галузі, енергетиків, залізничників тощо. Така значущість симуляційної освіти пояснюється трагічними наслідками помилок, зроблених представниками вищезазначених професій. За помилкою медика стоїть чиєсь здоров'я або ж навіть життя.

XXI століття стало знаковим для хірургії та нейрохірургії, стоматології, ортопедії тощо. Адже було створено безліч віртуальних тренажерів і цифрових помічників. Також спостерігаємо за створенням та використанням різноманітних засобів моделювання ситуацій, процесів та інших важливих аспектів професійної діяльності медиків. Серед них виокремлюємо цифрові і традиційні муляжі та моделі, тренажери, віртуальні симулятори тощо. Усе це доводить необхідність та актуальність подальшої розробки та вдосконалення симуляційної освіти як головного різновиду педагогічних інновацій, що використовуються у вищій медичній школі. Розглядаючи важливість використання симуляційних технологій навчання у вищій медичній школі, варто підкреслити також виняткове значення психологічного супроводу цього процесу.

Основна частина. Зупинимося більш детально на визначенні симуляційної діяльності у вищій медичній освіті та її психологічному супроводі. Симуляційне навчання дозволяє кожному здобувачеві-медику реалізувати професійну діяльність або її елемент згідно з професійними стандартами та/або протоколом надання медичної допомоги [3].

Зазначимо, що використання симуляційної або ж, як її ще називають імітаційної, освіти забезпечує значуще підвищення якості, ефективності та безпеки надання медичної допомоги. Дуже важливо розібратися з перевагами та недоліками використання такого методу навчання. Це дозволить нам розкрити необхідність психологічного супроводу.

Найважливішими перевагами симуляційного навчання є те, що воно відбувається без шкоди для пацієнта та надає можливість об'єктивно оцінити рівень професійної підготовки кожного здобувача. Серед недоліків симуляційної освіти можна зазначити високу вартість розроблення та

використання відповідних технологічних засобів. Симуляційна освіта дозволяє навчити здобувачів освіти працювати згідно з сучасними протоколами надання невідкладної допомоги, створити командну роботу та координацію, а також підвищити рівень якості виконання складних медичних дій та оцінити ефективність власної роботи. Вищезазначене дозволяє говорити про необхідність психологічного супроводу цього процесу і його важливість більш детально.

Психологічний супровід потрібен бо маємо необхідність у забезпеченні педагогічної складової - належного рівня викладацької майстерності. Викладач має бути компетентним при використанні новітніх технологій та бути психологічно готовим до них. Також психологічний супровід може допомогти зняти тривогу, напругу, фобію перед дороговартісним обладнанням. Це пов'язано з тим, що використання сучасного цифрового симуляційного обладнання призводить до стресових реакцій в учасників освітнього процесу, і далі – до виникнення розладів з боку центральної нервової системи, емоційного вигорання тощо. Ми можемо говорити про необхідність психологічного супроводу не тільки для здобувачів освіти, а й науково-педагогічних працівників.

Під психологічним супроводом ми розуміємо систему дій психолога, що стосується усіх учасників освітнього процесу та спрямована на створення соціально-педагогічних умов успішного навчання та розвитку здобувачів. Серед видів діяльності, що використовуються психологом, з одного боку, можна назвати такі: діагностика, консультування, корекція, психолого-освітні заходи, тренінги тощо, а з іншого - супровід усіх учасників освітнього процесу. Форми супроводу можуть мати як індивідуальний, так і груповий характер, але обов'язково відповідати етичному кодексу психолога. У чому ж полягає психологічний супровід симуляційного навчання, зокрема, а не освіти в цілому?

Ми знаємо, що симуляційне навчання складається з трьох етапів - теоретичної підготовки, власне сценарію та обговорення. Психологічний супровід необхідний на двох з них. Вперше, коли учасники тільки-но починають діяти відповідно до кейсу. Вони можуть відчувати страх зробити помилку, бути висміяними, невпевненість у собі та власних діях, можуть відчувати так звану ситуативну тривожність. Вдруге психологічний супровід необхідний на стадії обговорення. Здобувачі освіти можуть боятися виказати свою думку, бути безініціативними та в'ялими під час дискусії. Як приклад психологічного супроводу можемо назвати вправи-криголами (спрямовані на зближення учасників групи поміж собою), вправи на підвищення рівня самооцінки, зняття психоемоційного напруження, підвищення рівня

мотивації тощо. Таким чином, психологічний супровід симуляційної освіти дозволить вирішити питання з особистісними конфліктами, різноманітними психологічними бар'єрами, невпевненістю та невмотивованістю здобувачів вищої освіти, дозволить підвищити якість навчання та отриманих здобувачами знань. Перспективою для подальшої роботи може бути створення пілотного проєкту психологічного супроводу, що складається з діагностичної та корекційної частин.

Висновки. Таким чином, правильна організація психологічного супроводу симуляційних технологій сприяє оволодінню професійними практичними навичками на більш високому рівні, дозволяє вирішити особистісні проблеми здобувачів та науково-педагогічних працівників.

Списоу використаних джерел:

1. Бочкор Н. П. та ін. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та постконфліктний період: метод, рек. – К.: МЖПЦ «Ла Стада-Україна», 2014.– 84 с.
2. Гладуш В.А. Педагогіка вищої школи : теорія, практика, історія : навч. посіб. / В.А. Гладуш, Г.І. Лисенко. – Дніпропетровськ, 2014. – 416 с.
3. Запорожан В. М., Тарабрін О. О. Симуляційна медицина. Досвід. Здобуття. Перспективи. Практичний poradnik. Суми: ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2018. 240 с.

ДОСВІД ГІБРИДНОГО ФОРМАТУ ВИКЛАДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ «ДОГЛЯД ЗА ХВОРИМИ, ПРАКТИКА» В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Фролова Т.В., Терещенкова І.І., Дробова Н.М.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Вступ. Умови сьогодення ставлять гучні виклики до організації освітнього процесу в Україні. Найактуальнішим дане питання є саме для медичної сфери вищої освіти, де ще відпочатку становлення навчання майбутніх лікарів, головним інструментом було навчання «біля ліжка хворого». Під час воєнного стану відсутність безпосередньої комунікації між студентами в групі та на потоці, з викладачами та іншими суб'єктами освітнього процесу є негативним фактором для розвитку особистості майбутнього лікаря [1, 2]. Сучасні технології розвитку симуляційного навчання дозволяють максимально реалістично забезпечити умови для опанування необхідних професійних навичок для студентів медичного університету [3]. Саме використання симуляційних технологій в медичній